Досягнення сталого регіонального розвитку являє собою складне поєднання соціально-економічних процесів та облік безлічі складових, факторів і умов, ключовими з яких є розглянуті вище точки або полюси зростання регіону, що характеризуються наявністю зв'язку і взаємозумовленістю між валовим регіональним продуктом та інвестиціями, рівнем розвитку економіки і якістю життя населення регіону .

Література

1. Євдокименко В. Стратегія соціально-економічного розвитку адміністративно-територіальної одиниці: концептуальний підхід в сучасних умовах / В. Євдокименко // Регіональна економіка. - 2004. – № 2. - С. 104-117.

2. Бюджетна політика у контексті стратегії соціально-економічного розвитку України: у 6 т. / [М.Я. Азаров, Ф.О. Ярошенко, О.І. Амоша та ін.]. – К.: Ін-т економіки та прогнозування НАН України, 2004. – Т. 4: Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі. – 2004. – 364 с.

3. Величко В.В. Програмно-цільові методи в управлінні соціальною сферою регіону / В.В. Величко, О.А. Карлова // Економіка та держава. - 2005. – № 12. – С. 74-77.

4. Урсул А.Д. Природа информации. Философский очерк / А.Д. Урсул. — М. : Политиздат, 1968. — 287 с.

5. Максимова Т.С. Формування механізму діагностування та прогнозування економічного і соціального розвитку регіонів: дис. …доктора екон. наук: 08.10.01 / Максимова Тетяна Семенівна – Д, 2004. – 465 с.

6. Економічні проблеми XXI століття: міжнародний та український виміри: Монографія / [В.В. Адамик, О.І. Амоша. Є.В. Савельєв та ін.]. – К.: Знання, 2007. – 595 с.

Андрій Бутов
Тернопільський національний економічний університет

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ФІНАНСОВОГО АУТСОРСИНГУ В УПРАВЛІННІ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Функціонування підприємств у ринкових умовах господарювання зумовлює необхідність постійного вдосконалення всіх аспектів їх діяльності, пошуку нових засобів підвищення ефективності та конкурентоспроможності. Останнім часом значного поширення у світовій господарській практиці набуває аутсорсинг, сутність якого полягає у передачі виконання певних функцій підприємства іншим суб'єктам господарювання – спеціалізованим аутсорсинговим компаніям (аутсорсерам) – на контрактних умовах. Світовий ринок аутсорсингу стрімко зростає, створюючи передумови для прискорення розвитку інших його секторів.

Аутсорсинг може здійснюватися у різних сферах діяльності підприємства, тому існують численні різновиди аутсорсингу, які зазвичай поєднують у дві основні групи: аутсорсинг бізнес-процесів і виробничий аутсорсинг. Серед різних видів аутсорсингу бізнес-процесів все більшої популярності у науковців і практиків набуває фінансовий аутсорсинг, а світовий ринок фінансового аутсорсингу динамічно зростає.

Аналіз зарубіжної практики застосування аутсорсингу показав, що аутсорсинг необхідно розглядати як стратегічний інструмент, який дозволяє оптимізувати внутрішні процеси, впровадити в роботу технологічні новинки, вивільнити власні фінансові ресурси для виконання стратегічних завдань, що дозволяють істотно підвищити конкурентні позиції підприємства.

Фінансовий аутсорсинг охоплює послуги у галузі управління, оподаткування та бухгалтерського обліку, фінансово-інвестиційного аналізу й банківського обслуговування [3, с. 41]. Застосування фінансового аутсорсингу дозволяє забезпечити оптимізацію структури капіталу, контроль доходів і витрат, аналіз фінансових показників для прийняття рішень оперативного управління, підвищення ефективності фінансових операцій, оптимізацію податкових платежів тощо.

Для визначення економічної сутності фінансового аутсорсингу як напряму фінансової діяльності досліджувався його розвиток на практиці в динаміці.

Аналіз досліджень, проведених в області фінансового аутсорсингу показав, що переваги, одержувані користувачем послуг (клієнтом) фінансового аутсорсингу, можна умовно розділити на дві групи [1, с. 93]. Перша група – стандартні переваги, властиві аутсорсингу будь-якого виду діяльності, зокрема:

– підвищення ефективності діяльності споживачем аутсорсингу за рахунок можливості концентрації уваги на основному бізнесі за допомогою доручення зовнішньому виконавцеві – аутсорсера – виконання другорядних функцій;

– можливість перерозподілу ресурсів організації, раніше задіяних у здійсненні другорядних функцій, вивільнених ресурсів на підтримку основної діяльності організації;

– фіксовані та передбачувані договором витрати на ведення процесу, переданого на аутсорсинг;

– відсутність необхідності розширення штату організації на ведення другорядних функцій, переданих на аутсорсинг, в разі розширення бізнесу;

– зменшення собівартості функцій, переданих аутсорсеру, за рахунок «оптового» продажу його послуг, спеціалізації та ефекту масштабу;

– отримання доступу до фахівців високої кваліфікації, рішенням вищого рівня аутсорсера;

– використання готових передових технологій;

– оплата послуг аутсорсера входить у витрати і в повному обсязі зменшує базу оподаткування прибутку;

– якість і надійність послуг (вузька спеціалізація і накопичений досвід аутсорсера);

– взаємовигідна співпраця аутсорсера і споживача, що дозволяє розділити ризики;

– оптимізація системи управління підприємством;

– доступ до сучасної техніки, інновацій та інформаційних технологій при постійній величині витрат;

– можливості синергетичного ефекту (використання аутсорсером знань, спеціалізованого обладнання, технологій);

– збереження повної юридичної та господарської самостійності організації, що використовує аутсорсинг в своїй діяльності;

– збереження контролю над делегованими процесами через аутсорсинговий контракт тощо.

В ході ведення процесу аутсорсингу можливе зниження витрат: на персонал (на заробітну плату та нарахування); на виробничі площі; на покупку і постійне оновлення програмного забезпечення, якщо це необхідно для виконання другорядних функцій; на технічне обладнання (обладнання одного робочого місця, включаючи вартість комп'ютера); на навчання персоналу, що виконує другорядні функції; на непрофільні процеси [2, с. 51].

Друга група переваг специфічна саме для фінансового аутсорсингу і полягає в перекладанні відповідальності за організацію обліку та правильність його ведення на аутсорсера, в т. ч. відшкодування збитків, пов'язаних із неправильним розрахунком податків або з несвоєчасним наданням звітності, відбувається за рахунок постачальника послуг або за страховим договором (більшість аутсорсеров страхують свою професійну діяльність).

Поряд із перевагами існують стандартні недоліки аутсорсингу, які стримують його застосування, зокрема:

– втрата контролю над власними ресурсами, над частиною справ, функцій;

– ризик витоку інформації, в тому числі конфіденційної;

– відсутність опрацьованої законодавчої бази; складності з отриманням відомостей про професійний рівень фахівців аутсорсера;

– постачальник послуг (аутсорсер) може стати фінансово нестабільним або

збанкрутувати;

– інша компанія може придбати фірму – постачальника послуг, ставлення якої до угод про аутсорсинг може бути негативним;

– якість послуг може знизитися до неприпустимого рівня внаслідок внутрішніх проблем аутсорсера.

Модернізація фінансової стратегії управління підприємства за допомогою застосування фінансового аутсорсингу дозволить підприємству спрямувати найбільшу кількість сил на вдосконалення і модернізацію тієї сфери діяльності, на якій воно спеціалізується. Тут аутсорсинг в якості фінансової модернізації економіки підприємства виступає так само як фактор соціально-економічного розвитку. З точки зору економіки підприємства, відбудуться зміни в плані вдосконалення процедур моніторингу та оцінки використання ресурсів підприємства. Поділ діяльності підприємства на сектори дозволить оперативно відстежувати фінансові потоки, аналізувати їх в якості різних управлінських рішень, перерозподіляти фінанси підприємства з метою підвищення рентабельності бізнесу [4, с. 173].

В Україні аутсорсинг ще не набув досить широкого розповсюдження. Хоча розвиток інформаційних технологій, деталізація виробничих процесів, комунікативних систем, зростання ділової активності, потреба в достовірній та прозорій фінансовій звітності формують основу для розвитку аутсорсингу.

Аутсорсинг фінансових функцій до недавнього часу застосовувався в основному лише великими компаніями, які мали іноземних власників і у яких виникала необхідність формування фінансової звітності за міжнародними стандартами для виходу на міжнародні ринки. В даний час аутсорсинг може бути корисним для підприємств з дочірніми підрозділами, коли кожне підприємство веде бухгалтерський облік окремо, а за допомогою аутсорсингу централізуються та стандартизуються системи загального обліку. А загалом, найбільш часто аутсорсинг використовують великі компанії, який сприяє концентрації на основному бізнесі. Для середніх підприємств – це зниження витрат і підвищення ефективності за рахунок використання досвіду професіоналів. Застосування аутсорсингу підприємствами малого бізнесу вкрай нестійке і залежить від великої кількості зовнішніх факторів, але в принципі може підтримати розвиток.

За оцінками експертів найближчим часом попит на послуги фінансового аутсорсингу зростатиме як з боку малих, так і великих підприємств. Але це буде можливим тільки за умов стійкого політичного становища, стабільного оподаткування у всіх сферах бізнесу, а з боку компаній-аутсорсерів – якісного та своєчасного надання послуг.

Таким чином, фінансовий аутсорсинг є дієвим засобом оптимізації діяльності підприємств. Вітчизняний ринок фінансового аутсорсингу, незважаючи на низку стримуючих чинників і деяких проблем, демонструє тенденцію до зростання та має широкі перспективи розвитку. Проте прийняттю рішення про застосування послуг аутсорсингу має передувати ретельне його обґрунтування шляхом комплексної оцінки й співставлення можливих позитивних і негативних наслідків для підприємства з урахуванням довгострокових перспектив його розвитку.

Тому бачимо необхідність здійснення подальших досліджень теоретико-методологічних аспектів фінансового аутсорсингу для прискорення впровадження його у практику управління підприємств і підвищення їхньої інноваційної активності.

Література

1. Бутов А. М. Фінансовий аутсорсинг та його застосування в управлінні діяльністю підприємства / А. М. Бутов // Причорноморські економічні студії. – 2016. – Випуск 5. – С. 91-94.

2. Лактионова О. Е. Аутсорсинг управления финансами предприятий: преимущества, недостатки / О. Е. Лактионова // Вестник Финансового университета. – 2011. – № 6 (66). – С. 48-52.

3. Логвінова О. П. Фінансовий аутсорсинг: сутність, тенденції та перспективи розвитку в Україні / О. П. Логвінова // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та

послуг. – 2013. – Вип. 1(2). – С. 40-48.

4. Петров А. А. Аутсорсинг как финансовая модернизация стратегии управления предприятием / А. А. Петров // Новая индустриализация и умная экономика: вызовы и возможности. Материалы Пермского конгресса ученых-экономистов. Федеральное государственное бюджетное образовательное учреждение высшего профессионального образования «Пермский государственный национальный исследовательский университет». – 2015. – С. 172-175.

Олена Вашкевич
Тернопільський національний економічний університет

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

На даному етапі розвитку сільське господарство України характеризується трансформаційними процесами, пов'язаними зі змінами форм господарювання, збільшенням частки підприємств, створенням принципово нових сільськогосподарських формувань. Переважна більшість підприємств аграрної галузі значно зменшила обсяги виробництва, змінила спеціалізацію, що обумовило потребу у сумісництві посад окремих спеціалістів та фахівців і загострило проблему ефективного використання наявного робочого персоналу. Загальновідомим є той факт, що побудова ефективної системи управління персоналом, достатня забезпеченість підприємства працівниками справляє позитивний вплив на основні економічні показники їх діяльності, такі як: продуктивність праці, прибуток, рентабельність тощо [1, с. 123].

У сучасному аграрному середовищі проблеми організації і функціонування управлінської системи недооцінюються з точки зору їх важливості і можливості досягнення очікуваних результатів. Сучасні агровиробники вважають, що мають актуальні фінансові, технічні та інші виробничо-господарські проблеми, а питання удосконалення управлінських аспектів не є актуальними. Саме з цього починаються усі проблеми функціонування сільськогосподарських підприємств, тому що організація усієї діяльності підприємства залежить від раціональності прийнятих управлінських рішень. Особливо недостатньо приділяється уваги управлінню персоналом. Проте, враховуючи те, що основними складовими виробничого потенціалу є земля, матеріально-технічні ресурси та персонал, то досягти підвищення ефективності його використання можна лише через управління трудовими ресурсами.

Головна мета управління персоналом складається в забезпеченні підприємства працівниками, що відповідають вимогам даного підприємства, їхньої професійної і соціальної адаптації.

Основними задачами, що вирішують структури по управлінню персоналом, є: планування потреби підприємства в трудових ресурсах, пошук і добір потрібних працівників, навчання і підвищення їхньої кваліфікації, управління трудовою мотивацією, створення умов для підвищення продуктивності праці, контроль за зміною статусу працівників, правові питання трудових відносин.

Об'єднавши перші чотири складові структури управління персоналом, можемо зробити наступний висновок, що метою вирішення цих питань є створення на кожному підприємстві системи навчання, підготовки та перепідготовки, направлення на додаткове навчання й підвищення кваліфікації, направлення на тренінги та семінари з урахуванням конкретних особливостей діяльності. Важливо зміцнювати зв'язки між базовими підприємствами та професорсько-викладацьким складом ВНЗ аграрного профілю й профільних науково-дослідних станцій. Це дає зримі переваги, зокрема:

- підприємства отримують можливість навчання своїх працівників на базі ВНЗ;
- навчальні заклади мають змогу направляти дипломованих випускників на роботу